

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії викладачів
професійно-орієнтованих дисциплін
спеціальності Комп'ютерні науки та
природничо-математичної підготовки
(протокол № 5 від «06» грудня 2021р.)

Голова циклової комісії М.Я. Батюк Батюк М.Я

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ»

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Форма навчання	денна/заочна

Силабус курсу «Безпека життєдіяльності та охорона праці»

2021-2022 навчального року

Назва курсу	Безпека життєдіяльності та охорона праці
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності Комп'ютерні науки та природничо-математичної підготовки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка, 012 «Дошкільна освіта»
Викладач курсу	Кірсанова Олена Вікторівна
Контактна інформація викладачів	olena.kirsanova@lnu.edu.ua olenakirsanova1@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб 44). Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/bezpeka-zhyttjedyalnosti
Інформація про курс	Нормативна навчальна дисципліна читається для студентів I-го курсу, спеціальності 012 «Дошкільна освіта» впродовж другого семестру в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб засвоївши дисципліну «Безпека життєдіяльності та охорона праці» майбутні спеціалісти володіли сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я, поведінки в небезпечних і надзвичайних ситуаціях.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни є: набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій, природних та соціальних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях. Для досягнення мети визначаються такі цілі: - опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу, дітей та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях; - формування мотивації щодо посилення особистої

	<p>відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику.</p> <p>- оволодіння студентами сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я, поведінки в небезпечних і надзвичайних ситуаціях.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Березуцький В.В. Управління охороною праці: навчальний посібник. Харків: ФОП, 2021. 412 с. 2. Левченко О.Г., Землянська О. В., Праховнік Н.А. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник. Київ: Каравела, 2021. 268 с. 3. Сокурєнко В.В., Бандурка О.М., Бортник С.М. та ін. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : ХНУВС, 2021. 308 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Березуцький В.В., Березуцька Н.Л., Богодист А.О. та ін. .Безпека людини у сучасних умовах: монографія / за заг. ред. проф. В.В. Березуцького. Харків: ФОП, 2018. 208 с. 2. Горбаченко С.А., Дикий О.В., Флюнт М.О. Методичні вказівки з дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» для здобувачів вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології». Одеса: НУ «ОЮА», 2020. 37 с. 3. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Ірпінь, 2020. 256 с. 4. Запорожець О.І. Безпека життєдіяльності: підручник затверджений МОН України. Київ: ЦУЛ, 2019. 448 с. 5. Запорожець О.І., Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільний захист: підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 264 с. 6. Кіт Л.Я., Наливайко Н.В. Основи рятування і збереження життя людини у невідкладному стані: навчально-методичний посібник. Львів: Друк на потребу, 2017. 135 с. 7. Стищенко Т.Є., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. Безпека життєдіяльності: навч. посібник. Харків: ХНУРЕ, 2018. 336 с. 8. Ткачук А .І., Пуляк О.В. .Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітнім рівнем "бакалавр". Кропивницький: ПП "Центр оперативної поліграфії "Авангард", 2019. 204 с. <p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Верховна Рада України. URL: http://www.rada.kiev.ua//. 2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: http://www.president.gov.ua//.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: http://www.nau.ua- 4. Кабінет Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua/. 5. Міністерство екології та природних ресурсів України. URL: http://www.menr.gov.ua/. 6. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. URL: http://www.mon.gov.ua/. www.osvita.com/. 7. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. URL: http://www.mns.gov.ua/. 8. Рада національної безпеки і оборони України. URL: http://www.rainbow.gov.ua/. 9. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при раді національної безпеки і оборони України. URL: http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm.
Тривалість курсу	2 семестр, 90 год., 3 кредити
Обсяг курсу	<p>Денна форма навчання - 34 години аудиторних занять, з них: 16 год - лекційних занять, 18 год практичних занять та 56 години самостійної роботи</p> <p>Заочна форма навчання - 10 години аудиторних занять: 6 год - лекційних занять, 4 год практичних занять та 80 годин самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - культуру безпеки і ризик-орієнтоване мислення, при якому питання безпеки, захисту й збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети в житті й діяльності; - сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності та вміти визначати коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків; - основні нормативно-правові акти в області забезпечення безпеки; - організаційно-правові заходи забезпечення безпечної життєдіяльності та вміти обґрунтовувати та забезпечити виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки; - методичне забезпечення до проведення навчання серед працівників та населення з питань безпеки життєдіяльності та дій за надзвичайних ситуацій; - стан готовності організації до роботи в умовах загрози і виникнення НС за встановленими критеріями і показниками та надавати консультації працівникам організації (підрозділу) щодо підвищення його рівня; <p>Студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінити середовище перебування щодо особистісної безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні

	<p>підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;</p> <ul style="list-style-type: none"> - приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень; - орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення техногенної безпеки, обґрунтовано вибирати відомі пристрої, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек; - оцінити сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо його підвищення; - обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт на об'єкті з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків; - забезпечити координацію зусиль виробничого колективу в попередженні виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків; - ідентифікувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ і віднаходити шляхи відвернення їхньої уражальної дії використовуючи імовірнісні структурно-логічні моделі; - оцінити безпеку техногенних процесів і обладнання та обґрунтувати заходи щодо її підвищення; - обґрунтувати нормативно-організаційні заходи забезпечення безпечної експлуатації техногенного обладнання та попередження виникнення надзвичайних ситуацій; - надати допомогу та консультації працівникам та населенню з практичних питань безпеки життєдіяльності та захисту у надзвичайних ситуаціях; - аналізувати механізми впливу небезпек на людину, визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії уражальних факторів. <p>Студент набуде компетентностей:</p> <p>Загальні:</p> <p>ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК7 Здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>Спеціальні:</p> <p>СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.</p>
--	--

	<p>СК3 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.</p> <p>СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.</p> <p>СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).</p> <p>СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН10 Організувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.</p> <p>РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку</p> <p>РН12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії.</p> <p>РН16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку. Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.</p>
Ключові слова	Культура безпеки, безпека життєдіяльності, надзвичайні ситуації, небезпека, уражальні фактори. природне та техногенне середовище, локалізація та ліквідація небезпек.
Формат курсу	Очний (денний), заочний. Проведення лекцій, практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із програми шкільних дисциплін географії, біології, анатомії, хімії, фізики достатніх для сприйняття категоріального апарату з безпеки життєдіяльності та охорони праці
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні, групові та підгрупові завдання.

Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер. Наявність інтернет- зв'язку .
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>Результат роботи студента протягом семестру складається з наступних компонентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Результат роботи під час семінарських занять (10x2=20 балів). 2. Двох модульних контрольних робіт (2x20=40 балів); 3. Самостійної роботи студентів: <ul style="list-style-type: none"> - опрацювання наукової літератури (3x5=15 балів); - доповідь (практична демонстрація) 5-10 б.; - пошук матеріалів в Інтернеті -5 б.; - підготовка та представлення презентації (10 балів). <p>На підставі отриманих впродовж семестру суми балів виставляється підсумкова оцінка (залік).</p> <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Безпека життєдіяльності як галузь науково-практичної діяльності та навчальна дисципліна. 2. Об'єкт і предмет курсу БЖД. 3. Система життєдіяльності. 4. Небезпеки та їхні чинники. 5. Управління ризиком. 6. Загальні психофізіологічні особливості людини. 7. Характеристика основних аналізаторів, що забезпечують безпеку життєдіяльності. 8. Організм людини в сучасних умовах. Чинники ризику, що зменшують тривалість життя людини. 9. Педагогічні основи психічної складової життєдіяльності людини. 10. Соціально-психологічні основи виникнення деструктивної поведінки. 11. Соціалізація – основа гуманістичного виховання. 12.Зміна фізіологічних функцій організму людини під впливом метеорологічних чинників. 13. Природні небезпеки.

	<p>14. Біотичні небезпеки. 15. Отруйні представники флори. 16. Небезпечні представники фауни. 17. Техногенні небезпеки. 18. Ергономіка та безпека побутової техніки й апаратури. 19. Хімічні чинники небезпеки. 20. Безпека в соціальній сфері життєдіяльності людини. 21.. Екстремальні ситуації криміногенного характеру та способи самозахисту. 22. Правова основа самозахисту. 23. Технічні засоби самозахисту. 24. Забезпечення безпеки від насильницьких посягань. 25. Небезпеки, спричинені порушеннями правил проживання тварин у населених пунктах. 26. Соціально-психологічні небезпеки. 27. Соціально-політичні небезпеки. 28. Небезпеки в інформаційній сфері життєдіяльності людини. 29. Безпека та конфліктологія. 30. Духовно-релігійна складова національної безпеки України. 31. Основні загрози національній безпеці в сферах життєдіяльності. 32. Безпека в соціально-економічній сфері. 33. Комбіновані небезпеки катастрофічних процесів. 34. Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі. 35. Небезпеки, на які наражаються телеглядачі та користувачі комп'ютерів. 36. Небезпеки військового характеру. 37. Правові основи захисту від надзвичайних ситуацій. 38. Класифікація надзвичайних ситуацій. 39. Заходи, які проводять завчасно по життєзабезпеченню населення в НС. 40. Єдина державна система НС – складова національної безпеки. 41. Надання першої долікарської допомоги. 42. Пост травматичний синдром та його подолання. 43. Організація та управління безпекою життєдіяльності. 44. Законодавчі основи безпеки життєдіяльності. 45. Головні завдання і функції системи управління безпекою життєдіяльності.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
---------	-------------	---------------------------------	------------------

Змістовний модуль I Безпека життєдіяльності			
1.	Тема 1 Безпека життєдіяльності як галузь науково-практичної діяльності та навчальна дисципліна.	Лекція – 2 год	1 тиждень
2.	Тема 2 Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Системний підхід у безпеці життєдіяльності.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
3.	Тема 3 Середовище проживання людини. Людина як елемент системи людина-середа. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
4.	Тема 4 Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
5.	Тема 5 Класифікація НС. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
6.	Тема 6 Техногенні небезпеки та їх наслідки.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
7.	Тема 7 Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
8.	Тема 8 Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення під час АТО та у НС.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
9.	Тема 9 Перша долікарська допомога при невідкладних станах, що виникають у повсякденні та під час надзвичайних ситуацій. Модульний контроль знань.	Практичне заняття – 4 год, самостійна робота – 8 год	2 тижні
Змістовний модуль II. Основи охорони праці			
10.	Тема 10 Загальні питання охорони праці. Основні поняття. Навчання з питань охорони праці.	Лекція – 2 год самостійна робота – 2 год	1 тиждень
11.	Тема 11 Правові та організаційні основи охорони праці	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
12.	Тема 12 Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
13.	Тема 13 Основи пожежної та вибухонебезпеки.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень

14.	Тема 14 Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Профілактика травматизму.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
15.	Тема 16 Законодавчі основи безпеки життєдіяльності. Модульна контрольна робота.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
16.	Тема 17 Нагляд і контроль у галузі безпеки життєдіяльності	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень